

## Ady Endre 1877-1919

**Élete:**Érdmindszenten született.Hat újjal (táltos).Kihat az önképére.Az ősi kultúrában a táltosok voltak akik fölös csonttal születtek.Kiválasztottnak tartotta magát .Debrecenben jogot tanult.Nem kötötte le az egyetem, nem is fejezte be.Írt verseket amik meg is jelentek. Nagyváradra került ,ott ír a Nagyvárad Napló című újságba verseket,cikkeket:magyarság helyzetével,kulturális felemelkedésével foglalkoztak.Itt kapta meg a szifilisz egy táncosnőtől 20 évesen.Megismeri Dióssy Ödönné Brüll Adélt(Léda a verseiben).A nő gazdag és idősebb volt nála. Elvitte Adyt Párizsba 1904-05 -ig 1906-ban hazatér Pestre ,megjelenik első verseskötete Új versek címmel.Korszakalkotó kötet a Magyar irodalomban.Kortársai nem értették,támadták.Gőgösnek ,Magyar ellenesnek tartották.1908.január 01.-én indult a Nyugat c. folyóirat az új stílusnak és a Modern Magyar irodalom terjesztője.Adynak volt a főmunkatársa.Karrierje felfelé ívelt,ünnepezt író lett.Éjszakai életet élt,alkoholizált, anyagi problémái voltak.1912-ben mindenféle féltékenységi gondok miatt szakítottak Lédával.Sok rajongói levelet kapott.Egy 16 éves lány keltette fel a figyelmét ( Boncza Berta) levelezni kezdett vele.Verseiben Csinszkanak hívta.Összeházasodtak ,4 évig voltak házasok ,de ez nem volt boldog.Nem volt mindent elsőprő a szerelem,nem volt egyenrangú a viszonyuk.Az .I.világháború megviselte, végig ellenezte.Sok verset írt ellene.Betegsége súlyosbodott,szanatóriumba kellett költöznie,ott is halt meg..

**Ady művei:** új stílusirányzatokban alkotott,a modern magyar irodalmat ő teremtette meg.

**Ady szerelmi költészete:**A szerelmet is modern gondolatokkal fogta fel.

-Pedrita kultusz volt jellemző a verseire.(bukott nőkhöz,prostituáltakhoz vonzódás).Nem számítanak az erkölcsök ,társadalmi szerepek.Csak a belső értékek számítanak.Életrajzi utalás:szifilisz kapott egy táncosnőtől..

Léda versek:Ady életének legnagyobb szerelme.Törvényen kívüli viszony. Szenvedély ,érzékiség, lázadás, féltékenység sok veszekedés.Ellentétes (ambivalens) érzésekkel viseltek egymás iránt.(vonzás-taszítás)

### Héja nász az avaron

Héja nász a kettőjük kapcsolatának szimbóluma.Azon alapul , hogy a madarak násztánca közben bántják egymást.Évszakszimbólikára épül a vers .A nyárból (kiteljesedésből) mennek az őszbe(elmúlásba).

Nekik az ősz az elmúlás a világuk.A halálba tart, mert nem e világba valók, arra ott a többi szerelmes.

"Egymás húsába beletépünk" előtörnek az ambivalens érzések.Kínozzák , szinte megölik egymást , ugyanakkor szeretik .

### Elbocsájtó, szép üzenet

Kegyetlen hangvételű vers, szakító vers , gúnyos , fölényes, sértő.

"egyenlőtlen harc"-->vissza utalás a héja nász az avaron című versre.

A nőt gyengébbnek tartja , korábbi verseiben a nőt tartotta erősebbnek vagy legalább is vele egyenlőnek.

-->valótlan dolgokat állít.

"sohase kaptam , el hát sohasem vettem áll hitét a csóknak "-->arra utal , hogy igazából nem is szerette, megalázó dolgokat ír: sajnállak,

unott régi idők,

régen nem vagy , mert már régen nem látalak.(Arra utal , hogy Léda egy senki.)

Csinszka versek, e verseiben már nincs szenvedély.

### Őrizem a szemed

Kiérződik az egyenlőtlenség kettőjük között.Megnyugvás és az élet befejezése, utolsó öröme az életben Csinszka.

“Nemtudom, miért meddig

Maradok meg neked,

De a kezedet fogom,

S őrizem a szemedet.”